

Nr 48

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ökat statsbidrag till kostnaden för barntillägg inom den obligatoriska sjukförsäkringen.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 63 i första kammaren av fru *Svenson m. fl.* samt nr 133 i andra kammaren av herr *Larsson* i Hedenaäset *m. fl.*

I motionerna, vilka är likalydande, har hemställts, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring i statsbidragsbestämmelserna för den obligatoriska sjukförsäkringen, att statsbidraget till kostnaden för barntillägg utgår med 100 procent, samt att förslag till härför erforderliga ändringar i gällande författningstext måtte utarbetas av vederbörande utskott».

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 133.

Över motionerna och ett flertal andra motioner rörande sjukförsäkringslagstiftningen har utskottet i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande från kungl. medicinalstyrelsen och riksförsäkringsanstalten. Medicinalstyrelsen har med hänvisning till att de remitterade motionerna i väsentliga delar omfattade frågor, som det icke ankomme på styrelsen att bedöma, begränsat sitt yttrande till att avse de delar av motionerna, som mera direkt berörde styrelsens verksamhetsområde. Det i förevarande motioner upptagna spörsmålet har sålunda icke behandlats i styrelsens yttrande. Redogörelse för riksförsäkringsanstaltens yttrande lämnas i det följande.

Gällande bestämmelser

I 40 § sjukförsäkringslagen stadgas att statsbidrag utgår till de allmänna sjukförsäkringskassorna i form av sjukhjälpbidrag, medlemsbidrag, avgiftsindringsbidrag och avgiftsersättningsbidrag. I fråga om sjukhjälpbidrag gäller enligt lagens 41 § att sådant bidrag utgår till centralsjukförsäkringskassa med viss angiven procentuell andel av de utgifter under kalenderåret, som bestritts av centralsjukförsäkringskassan och till denna anslutna lokalsjukförsäkringskassor. I fråga om barntillägg är denna andel 75 procent.

Ansvarsfördelningen mellan lokal- och centralsjukförsäkringskassa regleras i sjukförsäkringslagens 86 §, där i fråga om sjukhjälp enligt den obligatoriska

sjukpenningförsäkringen föreskrives, att lokalsjukkassa ansvarar för de nittio första sjukhjälpdagarna vid varje sjukdom samt centralsjukkassa för tiden därefter. Av de utgifter, för vilka lokalsjukkassan sålunda ansvarar, äger lokalsjukkassan att från centralsjukkassan återfå tre fjärdedelar.

Frågans tidigare behandling

I sjukförsäkringslagen i dess ursprungliga lydelse utgjorde statsbidraget till barntilläggen 100 procent. Socialförsäkringsutredningen framhöll i sitt år 1952 avgivna betänkande angående sjukförsäkring och yrkesskadeförsäkring (SOU 1952: 39) att statsbidraget till barntilläggen av kostnads-skäl borde reduceras, förslagsvis till 75 procent. Under remissbehandlingen av utredningens betänkande uttalades från några håll att barntilläggen helt borde bestridas av statsmedel. I propositionen nr 178 år 1953 med förslag till bl. a. ändringar i sjukförsäkringslagen anförde föredragande departementschefen, statsrådet Sträng, att med hänsyn till nödvändigheten av att begränsa kostnaderna för försäkringen det icke vore möjligt att då tillmötesgå yrkandet att det av utredningen föreslagna statsbidraget till barntilläggen skulle höjas från 75 till 100 procent.

Remissyttrande

Riksförsäkringsanstalten anför i sitt remissyttrande följande.

Frågan om höjning av ifrågasättande statsbidrag från nuvarande 75 procent till 100 procent är ett spörsmål av bl. a. statsfinansiell natur.

Riksförsäkringsanstalten vill emellertid för sin del framhålla, att de differenser i sjukförsäkringsavgifterna, som kunna uppstå därigenom, att barntätheten är särskilt stor inom vissa delar av landet, äro högst obetydliga. Det kan här röra sig endast om mycket små belopp per år. Vidare torde kunna ifrågasättas, om icke sjukkassornas intresse för kontroll av barntilläggsförsäkringen skulle slappna, därest försäkringen i sin helhet finansierades med statsmedel. Denna kontroll är särskilt betydelsefull med hänsyn till att registrering av barnen icke ansetts kunna ske av administrativa skäl.

Utskottet

I motionerna hemställas, att statsbidraget till kostnaden för barntillägg inom den obligatoriska sjukförsäkringen skall ökas från nu utgående 75 procent till 100 procent. Motionerna syftar i första hand till en utjämning av de variationer i fråga om sjukförsäkringsavgifterna, som kan bli en följd av att barntätheten är särskilt stor i vissa delar av landet.

Riksförsäkringsanstalten har i sitt yttrande över motionerna uttalat att de ovan antydda skillnaderna i fråga om sjukförsäkringsavgifterna vore

högst obetydliga och att det kunde röra sig endast om mycket små belopp per år.

På grund härav och med hänsyn till den icke obetydliga ökning av statsverkets kostnader för försäkringen, som ett bifall till motionerna skulle medföra — enligt motionärernas egen uppskattning cirka 4 miljoner kronor årligen — anser sig utskottet icke kunna tillstyrka motionerna. Utskottet hemställer därför,

att förevarande motioner, I: 63 och II: 133, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 november 1956

På andra lagutskottets vägnar:

ELSA JOHANSSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Nils Elowsson, Axel E. Svensson*, fru Carlqvist*, herrar Huss, Mannerskantz*, Grönkvist, fru Hamrin-Thorell och herr Alvar Andersson;

från andra kammaren: fru Johansson i Norrköping, herrar Jacobsson i Tobo*, Nilsson i Göteborg*, fröken Höjer*, fru Ewerlöf*, herrar Johansson i Södertälje, Fredriksson och Larsson i Hedenäset.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.